Lietas Nr. C15263616
Lietas arhīva Nr. C-1044-17/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2017.gada 23.februārī

Jelgavas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L. Ašmane
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs/pers. A/ iesniedzis tiesā maza apmēra prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, kurā lūdz tiesu grozīt uzturlīdzekļu apmēru, piedzīt par labu prasītājam ik mēnesi uzturlīdzekļus bērnu uzturam 92, 50 *euro*, bet ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasība motivēta ar to, ka prasītājs vēlās palielināt uzturlīdzekļu apmēru bērnu uzturam.

Prasītājs savu prasību pamato ar Civillikuma 177.pantu un 179.pantu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[19] panta otro daļu celtā prasība atzīstama par maza apmēra prasību.

2016.gada 23.novembrī atbildētājai /pers. B/ uz prasības pieteikumā norādīto adresi, nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 15 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājai (lietas lapa 15). Sūtījums tiesā nav atgriezts.

Atbildētāja iesniegusi tiesā rakstveida paskaidrojumus par celto prasību, kuros norāda, ka prasību atzīst daļēji, saskaņā ar 2015.gada 8.jūlijā noslēgto izlīgumu, maksās uzturlīdzekļus abiem dēliem 90 *euro* apmērā (lietas lapas 21-25).

Neviena no pusēm nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Līdz ar to lieta tiek izskatīta rakstveida procesā un pusēm savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas lapa 19).

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra LR MK noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No lietā esošajām /pers. D/ un /pers. E/ dzimšanas apliecību kopijām (lietas lapas 7,8) redzams, ka viņu vecāki ir /pers. A/ un /pers. B/.

No prasības pieteikumam pievienotās laulības apliecības kopijas (lietas lapa 6) redzams, ka pēc laulības noslēgšanas /pers. F/ manīts uzvārds no /Nosaukums A/ uz „/Nosaukums C/.

No lietā esošā Jelgavas tiesas 2015.gada 8.jūlija sprieduma noraksta (lietas lapas 9-14) redzams, ka tiesa apstiprinājusi /pers. A/ un /pers. B/ noslēgto izlīgumu, kura 2.punktā noteikts, ka līdz 2017.gada 08.jūlijam bērni /pers. E/ un /pers. D/ atradīsies tēva /pers. A/ atsevišķā aizgādībā un 6.punktā puses labprātīgi vienojās, ka /pers. B/ apņemas pārskaitīt uz /pers. A/ norādīto bankas kontu, līdz katra mēneša 20. (divdesmitajam) datumam nepilngadīgo /pers. D/ un /pers. E/ uzturam uzturlīdzekļus par abiem bērniem ik mēnesi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz izlīguma sastādīšanas dienu par abiem bērniem sastāda EUR 90,- (deviņdesmit *euro*), sākot no 2015.gada 08.jūlija līdz 2017.gada 08.jūlijam.

Lietā netika iegūti pierādījumi par atbildētājas ienākumiem uz prasības izskatīšanas dienu, viņai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem vai kustamo mantu. Lietā netika iegūti arī pierādījumi, ka atbildētājai būtu citi apgādājamie.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļu apmērs palielināms un no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami uzturlīdzekļi valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā katram bērnam atbilstoši pušu bērnu vecumam no prasības iesniegšanas brīža līdz bērnu pilngadīgai, jo ar tiesas nolēmumu noteiktais uzturlīdzekļu apmērs ir mazāks nekā katram vecākam likumā noteikts pienākums nodrošināt uzturlīdzekļu apmēru bērnam. Turklāt tiesa uzskata, ka vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts un, neatkarīgi no atbildētājas ienākumiem, viņai ir pienākums nodrošināt bērniem uzturlīdzekļus vismaz likumdošanā noteiktajā minimālajā apmērā. Novērtējot minētos apstākļus, ņemot vērā to, ka atbildētāja ir darbspējīgā vecumā, atzīstot, ka abu vecāku pienākums ir piedalīties bērnu uzturēšanā, ņemot vērā bērnu vecumu un augstāk minētos likumdošanas nosacījumus un valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa atzīst, ka no atbildētājas /pers. B/ bērnu uzturēšanai piedzenami uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Tāpat, tiesa atzīst, ka neatkarīgi no tā, ka atbildētāja savos paskaidrojumos ir norādījusi, ka prasību atzīst daļēji, tiesa nevar piedzīt mazākus uzturlīdzekļus nekā noteikts likumā. Tādejādi neatkarīgi no atbildētājas mantas stāvokļa un spējām, atbildētājai ir pienākums sniegt uzturlīdzekļus katra nepilngadīgā dēla uzturam ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Tā kā prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesa nevērtē uzturlīdzekļu apmēra pamatotību.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļu apmērs grozāms no prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā dienas. Ja mainās bērnu dzīvesvieta vai vecāku aizgādības tiesību īstenošanas kārtība, atbildētājai ir tiesības celt tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņas izbeigšanu vai grozīšanu.

Atbildētāja lūdz tiesu viņu atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas, norādot, ka ir bērna kopšanas atvaļinājumā, nav ikmēneša ienākumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskas personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Izlemjot jautājumu par personas atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos sakarā ar viņa mantisko stāvokli, tiesa izvērtē tikai tos apstākļus un pierādījumus, kurus savā lūgumā norādījis un pievienojis lūguma izteicējs.

Atbildētāja nav iesniegusi tiesai nekādus pierādījumus sava mantiskā stāvokļa raksturojumam, ne arī apstākļiem, kādi norādīti lūguma pamatojumā atbrīvošanai no tiesas izdevumu samaksas.

Tādējādi nav konstatējams Civilprocesa likuma 43.panta ceturtajā daļā norādītais pamats, lai atbildētāju atbrīvotu no tiesas izdevumu samaksas. Līdz ar to lūgums par atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas nav pamatots un ir noraidāms.

Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, no atbildētājas valsts labā piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītājs no to samaksas atbrīvots saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Ņemot vērā minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta pirmās daļas 6. punkta, no /pers. B/ par labu valstij piedzenama valsts nodeva 180 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,28 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta pirmo daļu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Tiesa atzīst, ka minētā likuma norma attiecas arī uz izskatāmo prasību un līdz ar to atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstāk minēto, Civillikuma 177.pantu, 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra MK Noteikumiem Nr.37, Civilprocesa likuma 8.p., 10.p., 12.p., 34.p., 35.p., 42.p., 43.p., 93.p., 97.p., 190.p., 193.p., 204.^{1}p, 250.^{18} – 250.^{27} p.p., tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Palielināt piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru no **/pers. B/** par labu **/pers. A/** bērnu /pers. D/ un /pers. E/ uzturam.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 16.novembra līdz 2018.gada 19.jūlijam, ko iemaksāt prasītāja bankas kontā: Nr. LV61UNLA0050017431914, AS „SEB banka".

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2018.gada 20.jūlija līdz bērna pilngadībai, ko iemaksāt prasītāja bankas kontā: Nr. /konta numurs/, AS „SEB banka".

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 16.novembra līdz 2018.gada 19.jūlijam, ko iemaksāt prasītāja bankas kontā: Nr. /konta numurs/, AS „SEB banka".

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2018.gada 20.jūlija līdz bērna pilngadībai, ko iemaksāt prasītāja bankas kontā: Nr. /konta numurs/, AS „SEB banka".

A r 2016.gada 16.novembri pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Jelgavas tiesas izpildu raksta, kas izdots, pamatojoties uz Jelgavas tiesas 2015.gada 8.jūlija spriedumu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par laulības šķiršanu, aizgādības noteikšanu un uzturlīdzekļu piedziņu, /pers. B/ pretprasībā par atsevišķas aizgādības nodibināšanu un uzturlīdzekļu piedziņu, pēc tā izpildes.

Noraidīt /pers. B/lūgumu par atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu **180 *euro*** (viens simts astoņdesmit *euro*), ko iemaksāt Valsts kasē, konta Nr. LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **6,28 *euro*** (sešus *euro* 28 centus), ko iemaksāt Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs: 90001672316, Valsts kase, konta Nr. LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22.

Noteikt **/pers. B/** termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2017.gada 23.februāra – Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese L. Ašmane